

Laudatio
pentru Ion Ungureanu, Artist al Poporului, laureat al Premiului de Stat

Stimați colegi,

Academia de Științe a Moldovei, în calitate de cel mai prestigios templu al științei și culturii, reprezintă astăzi: 54 de membri titulari, 53 de membri corespondenți, 32 membri de onoare și 11 Doctori Honoris Causa.

Cei 11 deținători ai titlului de Doctori Honoris Causa fiind personalități notorii din diverse sfere ale științei și artei atât din R. Moldova, cât și de peste hotarele ei.

Am afirmat la începutul ședinței că am conceput acest eveniment festiv ca pe **un omagiu adus Limbii Române, prin cinstirea purtătorilor ei**. Una dintre aceste merituose personalități este omul-legendă Ion UNGUREANU, cunoscut actor și regizor, care a promovat decenii în șir dulcea și frumoasa Limbă Românească. O spunem cu mândrie, domnul Ion UNGUREANU este Doctor Honoris Causa al Academiei de Științe a Moldovei, titlu conferit, la 26 martie 2009, de Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică „pentru contribuția sa substanțială adusă în dezvoltarea artei teatrale, în calitate de actor și regizor, pentru contribuția sa în promovarea culturii naționale în afara hotarelor republicii”.

Maestre, ne face o deosebită plăcere să vă avem în mediul academic.

Prezența maestrului Ion UNGUREANU la Academia de Științe, într-o zi cu totul specială pentru neamul nostru, nu este deloc întâmplătoare. De numele său sunt legate o seamă de evenimente culturale, istorice și politice, care, în anii de Renaștere Națională, ne-au bucurat inimile și sufletele. În calitate sa de Ministru al Culturii și Cultelor a readus *Lupoica* la Chișinău, ca simbol al latinității poporului nostru; a readus în spațiul istoric monumentul Voievodului Ștefan cel mare și Sfânt din centrul Chișinăului; a redeschis Teatrul Național *Mihai Eminescu* din centrul capitalei; a introdus în grădinițe și școli primele materiale didactico-ilustrative și manuale cu alfabet latin.

Dar să ne amintim ce a însemnat pentru noi, studenții anilor '70, Teatrul pentru tineret *Luceafărul* din Chișinău, animat de regizorul Ion UNGUREANU. A fost o adevărată oază de cultură. Veneam cu sufletul la gură la spectacolele dumnealui pentru a învăța o limbă literară și pentru a ne potoli setea de cultură națională și universală. Retrăiesc și acum emoțiile plăcute, pe care le-am trăit intens în acea mică sală de spectacole, unde se întâmplau parcă minuni, în contrast cu politica antinațională promovată de regimul sovietic.

Fără a pretinde o caracterizare completă a personalității lui Ion UNGUREANU, vom încerca să conturăm marile sale realizări pe cele trei dimensiuni în care s-a manifestat prin excelență. Acestea, după părerea noastră, sunt esențiale.

Primo: Regizorul Ion UNGUREANU.

Meritele dumnealui în această calitate sunt incontestabile. A fost nu numai un practician al acestei meserii, ci și un inovator, care a spart vechile tipare și a introdus elemente artistice și tehnice noi, moderne. S-a afirmat plenar atât la

Teatrul *Luceafărul* din Chișinău cât și în exilul său de la Moscova, unde s-a impus ca măiestrie artistică, viziune regizorală la prestigioasele teatre de la Moscova: *Teatrul Armatei*, *Malâi teatr*, *Sovremennik*, dar și la Televiziunea Centrală Ostankino, fapt demonstrat și de titlul de Maestru în arte, pe care Rusia i l-a acordat încă în anul 1981, an în care Ion Ungureanu era considerat de Comitetul Central de la Chișinău ca fiind „dușman al poporului” și persona non grata.

Secundo: Actorul Ion UNGUREANU.

În această calitate s-a impus ca un fenomen inedit, complex în dramaturgie, cinematografie, televiziune și radio. Este și firesc, având în vedere faptul că Dumnezeu i-a dat un chip scenic impunător, o voce bărbătească distinctă, plăcută auzului, iar pe deasupra, și un talent interpretativ de excepție. Chipul și vocea, deopotrivă inconfundabile, ale actorului Ion UNGUREANU au rămas pentru totdeauna în Fondul de aur al Radioteleviziunii, prin zeci de filme în care a jucat, prin zeci de filme pe care le-a dublat, prin zeci de spectacole radiofonice, prin sute de emisiuni radiofonice în care a citit pagini alese de poezie și proză.

Tertio: Omul de stat Ion UNGUREANU.

Așa cum menționam mai sus, în calitate de Ministru al Culturii și Cultelor, de exponent al Mișcării de Eliberare Națională, maestrul Ion UNGUREANU a făcut cu mijloace mici, fapte mari pentru poporul său, fapte care constituie deja istorie națională. A contribuit substanțial la înfăptuirea transformărilor radicale din societatea moldoveană, reforme ce se impuneau după victoriile obținute în anul 1989 și în 1991, odată cu proclamarea Independenței Republicii Moldova. Ion UNGUREANU a contribuit esențial la renașterea spiritualității creștine, la restaurarea și redeschiderea lăcașelor de cult, închise sau distruse de regimul sovietic. Evident, nu i-a fost deloc ușor, dar Domnia Sa a reușit să țină piept bărbătește și cu demnitate tuturor încercărilor și provocărilor, fiind mereu un învingător.

Așadar, maestre Ion UNGUREANU, vă puteți considera un om de cultură împlinit și fericit.

Titlul de Doctor Honoris Causa, acordat de Academia de Științe a Moldovei, la propunerea academicienilor Ion DRUȚĂ și Eugen DOGA, cu care ați colaborat fructuos, constituie o recunoaștere de către comunitatea științifică a meritelor Dvs incontestabile în dezvoltarea culturii și artei naționale.

Vă felicităm din toată inima, vă urăm multă sănătate, noi realizări și sperăm într-o colaborare fructuoasă și de-acum încolo întru realizarea tuturor idealurilor naționale, pentru care ați luptat o viață!

Vă rog, să ne permiteți să vă înmânăm Diploma și însemnele titlului de Doctor Honoris Causa, acordat Dumneavoastră de Academia de Științe a Moldovei la 26 martie 2009.